

Granskning av Målbedömning 2021 – samtliga nämnder (enligt Bilaga 2 KS-2021/2729)

Inledning

Professional Management AB har under perioden 23 mars – 6 april 2022 genomfört en granskning av Huddinge kommuns årsredovisning 2021. Granskningen har genomförts på uppdrag av kommunrevisor Klas Hamrin. Detta är en bilaga till granskningsrapporten, daterad 2022-04-11.

I detta dokument redovisas granskning av bilagan "Målbedömning 2021 – samtliga nämnder".

Underlag för bedömningarna utgörs, förutom av årsredovisningen 2021 och Målbilagan till årsredovisningen, även av nämndernas verksamhetsberättelser för 2021. Vi reserverar oss för att det kan finnas ytterligare information som har påverkat kommunens bedömning men som vi inte har tillgång till.

Innehållsförteckning

1	Bygglövs- och tillsynsnämnden	2
1.1	Kommunens målbedömning	2
1.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	3
2	Förskolenämnden.....	4
2.1	Kommunens målbedömning	4
2.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	5
3	Grundskolenämnden	6
3.1	Kommunens målbedömning	6
3.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	7
4	Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden	9
4.1	Kommunens målbedömning	9
4.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	9
5	Klimat- och stadsmiljönämnden.....	11
5.1	Kommunens målbedömning	11
5.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	12
6	Kommunstyrelsen.....	13
6.1	Kommunens målbedömning	13
6.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	14
7	Kultur- och fritidsnämnden	17
7.1	Kommunens målbedömning	17
7.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	18
8	Socialnämnden	20
8.1	Kommunens målbedömning	20
8.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	20
9	Vård- och omsorgsnämnden	22
9.1	Kommunens målbedömning	22
9.2	Granskningen - sammanfattande analys.....	23

1 Bygglovs- och tillsynsnämnden

1.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Självfinansieringsgraden ska öka	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Nämndens mål är i mycket hög grad uppfyllt. Självfinansieringsgraden (intäkter/kostnader) ligger på eller över etappmålet för tre av fyra indikatorer, tack vare en fortsatt hög efterfrågan på nämndens tjänster av kommunens invånare och företag. Ansökningar via nämndens e-tjänster fortsätter att öka. Nämnden uppvisar en positiv avvikelse mot budget med 5,0 mnkr (10,7%).
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Nämndens mål är i hög grad uppfyllt. I syfte att nå det önskade läget så har flertalet av förvaltningens chefer deltagit i utbildning i transformerande ledarskap och resterande kommer att utbildas under våren 2022. Medarbetarenkäten visar ett mycket fint resultat och sjukfrånvaron har legat på en låg nivå under 2021.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddinge upplevs som en trivsam och trygg kommun	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndens mål är i hög grad uppfyllt. Tillsyns- och kontrollplanerna har fullföljts. Därtill har förvaltningen genomfört alla uppdrag och aktiviteter kopplade till målet.
	Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun	Huddinges företagare får en god service	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndens mål är i hög grad uppfyllt. Miljötillsynsverksamheten har ett fortsatt högt NKI, 80 poäng, sammantaget över avdelningen och områdena servering, miljö och livsmedel. Inom bygglovsverksamhet har antalet genomförda proaktiva bygglovsgrensningar, vilka syftar till att företag snabbar och enklare ska komma framåt i sina nyexploateringar, ökat under året.
	Hållbar tillväxt med fokus på eget ägande	Effektiv handläggning i myndighetsärenden	😐 Delvis uppfyllt	Nämndens mål är delvis uppfyllt. Garantitiderna inom miljötillsynsverksamheten uppfylls till fullo medan handläggningstiderna inom lantmåteriverksamheten och bygglovsverksamheten är längre än uppsatta målvärden.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Minskade utsläpp från fordon och tjänsteresor	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndens mål är i hög grad uppfyllt. Arbetet har under året näst intill uteslutande skett på distans vilket har fungerat väl genom en hög grad av digitalisering. Årets tillsynsplan beträffande enskilda avlopp har genomförts till fullo och verksamheten har även identifierat och inspekterat ytterligare ett antal enskilda avlopp. Vidare har verksamheten stärkt kapaciteten gällande förorenade områden, inventerat beståndet samt initierat tillsyn. En utfasningsplan för att ställa om till en fossilbränslefri fordonsflotta är fastställd.

1.2 Granskningen - sammanfattande analys

Vi bedömer att kommunens målbedömning är rimlig¹. Motiveringarna till bedömningarna av måluppfyllelsen är tydliga och är i överensstämmelse med nämndens verksamhetsberättelse. Det finns dock en oklarhet vad gäller kommunfullmäktigemålet *"Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare"*. Kommunens bedömning enligt kolumn 4 är att målet är *"I mycket hög grad uppfyllt"*. I motiveringen till bedömningen av måluppfyllelsen i sista kolumnen anges dock att *"Nämndens mål är i hög grad uppfyllt"*, d v s steget lägre på bedömningsskalan.

I verksamhetsplanen för 2022 har nämndmålet *"Självfinansieringsgraden ska öka"* ändrats till *"Skattemedel används effektivt"*, d v s samma som kommunfullmäktigemålet. Indikatorerna kopplat till e-tjänst har tagits bort. Vidare har nämndmålet *"Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten"* ändrats till *"Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare"* (d v s samma som kommunfullmäktigemålet) och indikatorn *"Personalomsättning (%)"* har lagts till. De båda nämndmålen 2021 hade en otydlig koppling till kommunfullmäktigemålen, varför förändringen för 2022 underlättar uppföljningen mot kommunfullmäktiges mål.

När det gäller målet *"Effektiv handläggning i myndighetsärenden"* har följande indikator lagts till: *"Handläggningstid från inkommen ansökan om bostadsanpassningsbidrag till expediering av beslut"*.

Nämndmålet *"Minskade utsläpp från fordon och tjänsteresor"* har ändrats till *"Minskade utsläpp från fordon och tjänsteresor samt minskade utsläpp till sjöar och vattendrag"*. Eftersom målet är minskade utsläpp vore antal åtgärdade enskilda avlopp en indikator som säger mer om måluppfyllelsen än antalet inventerade avlopp.

Vår bedömning är att bygglovs- och tillsynsnämndens resultatramverk, med de förändringar som beslutats för 2022, ger goda möjligheter att bedöma måluppfyllelsen och hur den utvecklas över tid.

¹ För att vår bedömning ska vara transparent och jämförbar med kommunens har vi använt samma utgångspunkter för bedömningen av måluppfyllelse som beskrivs i kommunens Instruktion för nämndernas uppföljningar av verksamhetsplaneringen 2021, 2021-11-26

2 Förskolenämnden

2.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Förskolenämnden ska ha en budget i balans	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på +22 010 tkr. Efter resultatöverföring kommer nämnden att ha ett eget kapital på 26 448 tkr i utgående balans år 2022, detta motsvarar tre procent av nämndens nettobudget vilket också är taket för vad nämnderna får föra över i eget kapital enligt kommunens ekonomistyrningsregler.
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Legitimerade förskollärare ansvarar för förskolans undervisning	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att andelen förskollärare och andelen med gymnasial utbildning för arbete med barn är på en fortsatt jämn nivå. Samtliga arbetslag har förskollärare och förvaltningen genomför insatser för att öka andelen legitimerade förskollärare och därmed bidra till en undervisning av hög kvalitet. Etappmål för indikatorerna saknas.
		Sjukfrånvaron ska minska	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att sjukfrånvaron inom förskolenämnden minskat under 2021 och att etappmålen uppnåtts. Under året har ett mer systematiskt arbete med sjukfrånvaron skett och även implementering av ny rehabiliteringshandbok och arbetssätt har gjorts på varje förskola. Redovisning och analys redogörs för under avsnittet 2.4 <i>Väsentliga personalförhållanden</i> .
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Barn utmanas och utvecklar förmågor och kunskaper i en förskola av hög kvalitet	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att de kommunala förskolorna i grunden bedriver verksamhet i linje med nationella styrdokument och kommunala mål men att den rådande situationen med Covid-19 inom förskolans verksamhet har påverkat takten i att genomföra och implementera insatser för att öka kvalitet i undervisningen och likvärdig förskola. Etappmål saknas för två av tre indikatorer.
	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Huddinge ska vara en bra utbildningskommun att verka i	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att antalet barn inskrivna i fristående verksamhet har ökat med en procent per år de senaste tre åren. Förvaltningen har under 2021 fullföljt såväl planerade tillsyner som samverkansuppdraget enligt upprättat årshjul. Samtliga förskolor har granskats via regelbunden tillsyn under året samt även fyra verksamheter som bedriver fristående pedagogisk omsorg. Under året så har förvaltningen ökat antalet föreläsningar som erbjuds för personal verksamma i såväl fristående som kommunal förskola och pedagogisk omsorg. Samverkansmöten mellan förvaltning och fristående huvudmän och rektorer har genomförts vid fyra tillfällen. Det upprättade årshjulet för tillsyn och samverkan är välkänt och i dialog ger de fristående aktörerna återkommande uttryck för att Huddinge kommun är en bra kommun att verka i. Förvaltningen har under året sett ett ökat intresse från huvudmän som inte redan är etablerade i kommunen att driva förskoleverksamhet i Huddinge kommun. Etappmål saknas för indikatorn.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Barn utvecklar förståelse och kunskaper om hur olika val kan bidra till en hållbar utveckling	😞 Delvis uppfyllt	Bedömningen motiveras av att då det inte kan redovisas ett utfall för nedan indikatorer som mäter resultatet av arbetslagens självvärdering försvåras bedömningen av måluppfyllelsen. Ett antal arbetslag har inte genomfört självskattningen varpå ett resultat inte kan redovisas och en samlad analys av resultatet kan därför inte göras. Aktivt arbete kring hållbar utveckling bedrivs dock på förskolorna varför förvaltningen gör bedömningen att målet delvis uppfylls. Etappmål för indikatorn saknas.

2.2 Granskningen - sammanfattande analys

Det kan noteras att det saknas etappmål för 2021 och målvärden 2030 för några av indikatorerna. Vidare anges för flera indikatorer bara "öka" eller "minska". Detta anger visserligen riktningen, men det är önskvärt att ambitionsnivåer uttrycks mera precist.

När det gäller målområdet "*God ekonomi och effektiv verksamhet*" är det inget av målen eller resultatindikatorerna som ger en god indikation av effektiviteten. Det finns möjligheter att använda uppgifter som finns tillgängliga via sammanställningar av nationell statistik såsom Kolada för att få underlag för en bedömning av förskolans effektivitet och utvecklingen över tid jämfört med andra kommuner. I Kolada redovisas bl a effektivitetsindex som utvecklingsnyckeltal för förskolan. Index har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex och är därmed ett användbart närmevärde för den samlade effekten av verksamhetsstyrningen och ekonomistyrningen. **Vår bedömning är att indikatorn inte återspeglar målet och att det heller inte finns annan information som gör att måluppfyllelsen kan bedömas.** Mot denna bakgrund saknas grund för kommunens bedömning att målet är "*I mycket hög grad uppfyllt*".

För målet "*Legitimerade förskollärare ansvarar för förskolans undervisning*" finns två indikatorer. För de båda indikatorerna "*Heltidstjänster med förskollärlägitimation*" och "*Heltidstjänster med gymnasial utbildning för arbete med barn*" saknas såväl etappmål för 2021 som redovisning av resultat i verksamhetsberättelsen. Mot denna bakgrund saknas grund för bedömningen att målet är "*I hög grad uppfyllt*". Indikatorerna "*Heltidstjänster med förskollärlägitimation*" och "*Heltidstjänster med gymnasial utbildning för arbete med barn*" kan dessutom tolkas på olika sätt. Hur ska det tolkas att det bara är 29 % respektive 17%? Innebär det t ex att bara 29 % av förskollärartjänsterna innehas av personal med förskollärlägitimation? Saknar 54 % av förskolepersonalen förskollärlägitimation eller gymnasial utbildning för arbete med barn? **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.**

För målet "*Sjukfrånvaron ska minska*" finns tre indikatorer. Etappmålen har uppnåtts för samtliga. **Kommunens bedömning är att målet är "*I hög grad uppfyllt*" och vår bedömning är att även "*I mycket hög grad uppfyllt*" skulle gå att försvara.**

Det saknas etappmål och redovisade resultat för de tre indikatorerna till målet "*Barn utmanas och utvecklar förmågor och kunskaper i en förskola av hög kvalitet*". Mot denna bakgrund saknas grund för bedömningen att målet är "*I hög grad uppfyllt*". **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.**

Till målet "*Huddinge ska vara en bra utbildningskommun att verka i*" finns en indikator men det saknas etappmål. Mot denna bakgrund saknas grund för bedömningen att målet är "*I mycket hög grad uppfyllt*". **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.**

Till kommunfullmäktigemålet "*Minska klimatpåverkan*" har kopplats nämndmålet "*Barn utvecklar förståelse och kunskaper om hur olika val kan bidra till en hållbar utveckling*". Det finns en indikator, som dock saknar både etappmål och redovisat utfall. Mot denna bakgrund saknas grund för bedömningen att målet är "*Delvis uppfyllt*". **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.** Vi vill också peka på att andra nämnder har valt indikatorer som skulle vara relevanta även för förskolans verksamhet. Vård- och omsorgsnämnden har "*Matsvinn i kommunala verksamheter (kg)*" som en resultatindikator inom målområdet ekologisk hållbarhet. Även för gymnasieskolan finns matsvinnet med som en indikator. Det är förvånande att denna indikator saknas för förskolans verksamhet, med tanke på hur viktigt detta är ur miljö- och klimatsynpunkt och vikten av att barnen så tidigt som möjligt får insikt om detta.

Vår bedömning är att förändringar som gjorts mellan 2021 och 2022 innebär en viss förbättring av styrmöjligheterna. Det är dock svårt att förstå varför indikatorn "*Föräldrar nöjda med sitt barns förskola*" används för målet "*Huddinge är en bra utbildningskommun att verka i*", som ju är ett mål utifrån ett

utförarperspektiv. Däremot är indikatorn relevant för målet *”Barn utmanas och utvecklar förmågor och kunskaper i en förskola av hög kvalitet”*, där föräldrarnas bedömning är adekvat. Båda målen är relevanta utifrån Kommunfullmäktigemål att *”Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet”*.

3 Grundskolenämnden

3.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Grundskolenämnden ska ha en budget i balans	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att nämnden redovisar en positiv avvikelse mot budget på +27,3 mnkr. Efter resultatöverföring kommer nämnden att ha ett eget kapital 2022 som uppgår till 57 mnkr. Detta motsvarar 3 procent av nämndens nettobudget vilket också är taket för vad nämnderna får föra över i eget kapital enligt kommunens ekonomistyrregler.
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Elevernas undervisning leds av legitimerade lärare	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att andelen legitimerade lärare har ökat i jämförelse med föregående år och att etappmålet för året därmed uppnåtts.
		Sjukfrånvaron ska minska	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att sjukfrånvaron under 2021 har minskat trots pågående covid 19-pandemi och att etappmålet uppnåtts. Under året har ett mer systematiskt arbete med sjukfrånvaron skett och även implementering av ny rehabiliteringshandbok och arbetssätt har genomförts på varje skola.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att två av tre etappmål har uppnåtts. Den positiva trenden avseende meritvärde för åk 9 har fortsatt. Flickorna har uppnått det nästa högsta meritvärdesresultat som redovisats och även pojkarna har uppnått sitt näst högsta meritvärdesresultat. Därtill har den negativa trenden avseende indikatorn andel elever behöriga till gymnasieskolan brutits och andelen har ökat något sedan föregående år. Elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har en fortsatt negativ trend i åk. 9. Det rör sig dock om en liten sänkning varje år.
	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Huddinge ska vara en bra utbildningskommun att verka i	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att andel elever som är nöjda men sin skola har ökat sedan året innan och etappmålet för denna indikator därmed uppnåtts. Därtill har insynsbesöken med de fristående grundskolorna som genomförts under året bidragit till en fördjupad samverkan och de fristående har uttryckt stor uppskattning för dessa. Utfallet för antalet elever som går i fristående grundskola ligger stabilt mellan åren.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Eleverna har kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället	😊 I hög grad uppfyllt	Bedömningen motiveras av att elever i åk 3-9 som anger att de har kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället ligger på en relativt hög nivå. Då indikatorn är ny kan jämförelser med tidigare år inte göras. Etappmål saknas för indikatorn.

3.2 Granskningen - sammanfattande analys

När det gäller målområdet *"God ekonomi och effektiv verksamhet"* är det inget av målen eller resultatindikatorerna som ger en god indikation av effektiviteten. Det finns möjligheter att använda uppgifter som finns tillgängliga via sammanställningar av nationell statistik såsom Kolada för att få underlag för en bedömning av grundskolans effektivitet och utvecklingen över tid jämfört med andra kommuner. I Kolada redovisas bl a effektivitetsindex som utvecklingsnyckeltal för grundskolan. Index har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex och är därmed ett användbart närmevärde för den samlade effekten av verksamhetsstyrningen och ekonomistyrningen. **Vår bedömning är att indikatorn inte återspeglar målet och att det heller inte finns annan information som gör att måluppfyllelsen kan bedömas.** Mot denna bakgrund saknas grund för kommunens bedömning att målet är *"I mycket hög grad uppfyllt"*.

För målet *"Elevernas undervisning leds av legitimerade lärare"* finns en indikator, för vilken utfallet ökade mellan 2019 och 2020 men det ännu inte finns något utfall att redovisa för 2021. Bedömningen att målet är *"I hög grad uppfyllt"* motiveras av att andelen legitimerade lärare har ökat i jämförelse med föregående år och att etappmålet för året därmed uppnåtts. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Målet *"Sjukfrånvaron ska minska"* anses *"I hög grad uppfyllt"* med motiveringen att sjukfrånvaron under 2021 har minskat trots pågående covid 19-pandemi och att etappmålet uppnåtts. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Det kan noteras att det saknas etappmål för 2021 och målvärden 2030 för några av indikatorerna. Det går därför inte att avgöra om målen är realistiska och accepterade.

Vidare anges för flera indikatorer bara *"öka"* eller *"minska"*. Detta anger visserligen riktningen, men det är önskvärt att ambitionsnivåer uttrycks mera precist för att det ska vara möjligt att bedöma nivå och om etappmålet är tillräckligt för att målvärdet 2030 ska vara realistiskt. Exempelvis anges för indikatorn *"Elever i år 9 som uppnått kunskapskraven i alla ämnen, kommunala skolor, (%)"* att målvärdet 2030 är 100 % jämfört med baslinjen 78,7 %. För att nå målet 2030 krävs det således en årlig förbättring på i genomsnitt mer än två procentenheter. Sannolikt är det dessutom svårare att förbättra resultat med över två procentenheter årligen i slutet på perioden, när målet på 100 % är nästan uppnått, vilket talar för att ambitionsnivån 2021 kanske borde vara en förbättring på 3-4 procentenheter snarare än att nöja sig med att det bara ska öka.

Även för indikatorn *"Andel elever (%) i åk 9 som är nöjda med sin skola, kommunala skolor"* befinner sig kommunen långt från målet med en baslinje på 68,5% och ett målvärde 2030 på 100 %. Det krävs en årlig förbättring på 3-4 procentenheter vilket borde tydliggöras i etappmålet för 2021 istället för att vara nöjd med att det inte minskar.

När det gäller målet *"Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt"* är den första resultatindikatorn *"Elever i åk. 9, genomsnittligt meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen)"*. Som målvärde 2030 anges *"Topp tre i länet"*, medan baslinjen och etappmålet 2021 anges som meritvärdet 235,7 respektive att detta ska öka 2021. Även för baslinjen och etappmålet 2021 bör anges hur högt meritvärdet i Huddinge är jämfört med länet. Med den information som ges kan inte kommuninvånaren avläsa hur långt Huddinge är från målet (eller om meritvärdet kanske redan är *"Topp tre i länet"*).

Målet *"Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt"* anses *"I hög grad uppfyllt"*. Bedömningen motiveras av att två av tre etappmål har uppnåtts. Den positiva trenden avseende meritvärde för åk 9 har fortsatt. Flickorna har uppnått det nästa högsta meritvärdesresultat som redovisats och även pojkarna har uppnått sitt näst högsta meritvärdesresultat. Därtill har den negativa trenden avseende indikatorn andel elever behöriga till gymnasieskolan brutits och andelen har ökat något sedan föregående år. Elever som uppnått kunskapskraven i samtliga ämnen har dock en fortsatt negativ trend i åk. 9.

När det gäller samtliga indikatorer som hör till målet *"Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt"* finns det stora skillnader på gruppnivå, som det kan finnas skäl att förhålla sig till. Ett exempel är att pojkar når sämre resultat än flickor. Eftersom endast flickornas meritvärde ökat (ökning med cirka 2 poäng) medan pojkarnas meritvärde sjunkit (sänkning med cirka 1 poäng) har skillnaden mellan könen blivit ännu större 2021. I åk. 6 har flickornas meritvärde sänkts mycket (från 244,5 till 233,3) medan pojkarnas meritvärde ökat något (från 212,1 till 215,6).

Ett annat utvecklingsområde är att skolor med kommunal huvudman når sämre resultat än skolor med enskild huvudman. Det finns också betydande skillnader mellan de olika skolornas resultat. I snitt har skolor i socioekonomiskt utsatta områden lägre resultat än övriga skolor i kommunen. Alternativa sätt att formulera ambitionerna kan vara t ex att pojkarnas resultat ska öka så att de är lika höga som flickornas eller att de kommunala skolornas resultat ska öka så att de är minst lika höga som för skolor med enskild huvudman.

Mot bakgrund av denna analys är vår bedömning att målet *"Eleverna når kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt"* har *"delvis uppnåtts"*, d v s ett steg lägre än kommunens bedömning.

Målet *"Huddinge ska vara en bra utbildningskommun att verka i"* bedöms vara *"I hög grad uppfyllt"* med motiveringen att andel elever som är nöjda med sin skola har ökat sedan året innan och etappmålet för denna indikator därmed uppnåtts. Denna indikator avser kommunala skolor. Som målet är formulerat får det uppfattas ha ett utförarperspektiv och kopplingen till denna indikator är svag. För målet *"Huddinge ska vara en bra utbildningskommun att verka i"* har 2022 följande indikator tagits bort; *"Elever i fristående grundskola, (%) av elever åk F-9 folkbokförda i"* och följande indikator lagts till; *"Andel (%) fristående grundskolor i kommunen som är nöjda med att verka i, och samverkan med, Huddinge kommun"*. Denna indikator återspeglar målet varför förutsättningarna att bedöma måluppfyllelsen blir bättre 2022. **Vår bedömning är att indikatorn 2021 inte återspeglar målet och att det heller inte finns annan information som gör att måluppfyllelsen kan bedömas.**

Målet *"Eleverna har kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället"* bedöms vara *"I hög grad uppfyllt"*. Bedömningen motiveras av att elever i åk 3-9 som anger att de har kunskaper om och förståelse för den egna livsstilens betydelse för hälsan, miljön och samhället ligger på en relativt hög nivå. Då indikatorn är ny kan jämförelser med tidigare år inte göras. Trots detta var etappmålet för 2021 att *"öka"*. **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.** Vi vill också peka på att andra nämnder har valt indikatorer som skulle vara relevanta även för grundskolans verksamhet. Vård- och omsorgsnämnden har *"Matsvinn i kommunala verksamheter (kg)"* som en resultatindikator inom målområdet ekologisk hållbarhet. Även för gymnasieskolan finns matsvinnet med som en indikator. Det är förvånande att denna indikator saknas för grundskolans verksamhet, med tanke på hur viktigt detta är ur miljö- och klimatsynpunkt och vikten av att barnen så tidigt som möjligt får insikt om detta.

4 Gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden

4.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Skattemedel används effektivt	😊 I hög grad uppfyllt	Målet bedöms endast vara i hög grad uppfyllt, trots att samtliga etappmål har uppnåtts. Det positiva budgetresultatet beror i hög utsträckning minskat utbetalt ekonomiskt bistånd och på tillskott på intäktsidan genom den så kallade skolmiljarden.
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare		Arbetsmiljömål 2021, ingår inte i verksamhetsberättelsen.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Eleverna når högt ställda kunskapskrav	😐 Delvis uppfyllt	Målet bedöms vara delvis uppfyllt, trots att endast tre av åtta etappmål har uppnåtts. Resultaten för högskoleförberedande program har förbättrats under året och det är en positiv trend över tid. Majoriteten av gymnasieelever studerar högskoleförberedande program och därför är indikatorn av hög vikt. Även resultaten för det prioriterade området trygghet har förbättrats i år och de tre föregående åren. Resultaten ökar även för gymnasial vuxenutbildning, vilket är en positiv trend över tid, även om etappmålet för året inte uppnås.
		Unga etablerar sig i samhälls- och arbetsliv	😐 Delvis uppfyllt	Målet bedöms vara delvis uppnått, trots att inget av etappmålen har uppnåtts. Bedömningen baseras på att indikatorn om att andel ungdomar inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret inte bedömer målet på ett adekvat sätt.
	Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun	Huddingebor är i egen försörjning	😊 I hög grad uppfyllt	Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt då två av de tre etappmålen har uppnåtts.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Verksamheten har låg klimatpåverkan	😊 I hög grad uppfyllt	Målet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Samtliga etappmål har uppnåtts, men identifierade indikatorer för 2021 och etappmål bedöms ha måttlig påverkan på verksamhetens totala klimatpåverkan.

4.2 Granskningen - sammanfattande analys

När det gäller nämndmålet "Skattemedel används effektivt" är en indikator "Utbetalt ekonomiskt bistånd (enl SoS inkl flyktinghushåll), ranking jämförbara kommuner", vilket är en indikation på effektiviteten i delar av nämndens verksamhet. Det är bra att - där det finns möjlighet - använda uppgifter som finns tillgängliga via sammanställningar av nationell statistik såsom Kolada för att få underlag för en bedömning av effektivitet och utvecklingen över tid jämfört med andra kommuner. I Kolada redovisas bl a effektivitetsindex som utvecklingsnyckeltal även för gymnasieskolan. Index har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex och är därmed ett användbart närmevärde för den samlade effekten av verksamhetsstyrningen och ekonomistyrningen. Det bär därför övervägas att använda effektivitetsindex för kommunala gymnasieskolor som en resultatindikator. Kommunen bedömer målet som "I hög grad uppfyllt". Motiveringen är att båda etappmålen har uppnåtts, men att det positiva budgetresultatet beror i hög utsträckning minskat utbetalt ekonomiskt bistånd och på tillskott på intäktsidan

genom den så kallade skolmiljarden. **Vår bedömning är att de valda indikatorerna bara till en del återspeglar målet och att det inte i övrigt framkommer information som gör det motiverat med en högre bedömning än "Delvis uppfyllt".**

Det är oklart varför målet "*Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare*" saknas.

Det kan noteras att det för vissa indikatorer anges att vidare analys krävs för att sätta ett adekvat målvärde. Det är ändå av värde att nämnden har försökt vara precis utifrån det underlag som finns.

För flera indikatorer anges "*I linje med övriga länet*" som målvärde 2030. Det är inte helt klart vad som avses, men vi tolkar det som att målet är att uppnå genomsnittresultatet bland länets kommuner. Baslinjen (senaste utfall) och etappmål 2021 anges dock som procentsatser och det framgår inte om Huddinge ligger under, på eller över länsgenomsnittet.

Målet "*Eleverna når högt ställda kunskapskrav*" bedöms vara delvis uppfyllt, trots att endast tre av åtta etappmål har uppnåtts. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi bedömningen att målet är delvis uppfyllt.**

Målet "*Unga etablerar sig i samhälls- och arbetsliv*" bedöms vara delvis uppnått, trots att inget av etappmålen har uppnåtts. Motiveringen är att "*Bedömningen baseras på att indikatorn om att andel ungdomar inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret inte bedömer målet på ett adekvat sätt*". **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.**

Målet "*Huddinge bor i egen försörjning*" bedöms vara i hög grad uppfyllt, då två av de tre etappmålen har uppnåtts. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Målet "*Verksamheten har låg klimatpåverkan*" bedöms vara i hög grad uppfyllt, då samtliga etappmål har uppnåtts. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

5 Klimat- och stadsmiljönämnden

5.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Skattemedel används på ett effektivt sätt genom upphandlingar av hög kvalitet	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndmålet har i hög grad uppfyllts. Under 2021 har förvaltningen implementerat ett flertal större avtal med externa leverantörer av parkskötsel, parkeringsövervakning och fordonsflytt samt underhåll av konstruktionsbyggnader. Samtliga implementerade avtal har bidragit positivt till förvaltningens arbete med att få en budget i balans och för att höja kvalitetsnivåer på levererade tjänster.
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndmålet har i hög grad uppfyllts. Den korta sjukfrånvaron är låg och resultatet i medarbetarenkäten har förbättrats från föregående år. I syfte att nå det önskade läget har flertalet av förvaltningens chefer deltagit i utbildningen i transformerande ledarskap.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Barn och elever i Huddinge kommun får möjlighet till upplevelse i naturen som lägger grunden för framtiden.	😐 Delvis uppfyllt	Nämndmålet har uppfyllts delvis då uppdraget att utreda förutsättningarna att utveckla stödet till förskolor och skolor i syfte att barn och elever ska komma ut i naturen inte har kunnat genomföras.
	Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Nämndmålet har i mycket hög grad uppfyllts. Uppdraget och aktiviteter har slutförts enligt plan. Av nio indikatorer når åtta etappmålet. Det delvis uppnådda resultaten baseras på medborgarundersökningen som präglas av stor resultatosäkerhet.
	Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun	God möjlighet för Huddingebor som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma in i arbetslivet	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndmålet har i hög grad uppfyllts. Bedömningen grundar sig i att nämnden har tagit emot 32 sommarungdomar, två LIA-praktikanter (lärande i arbetet) samt tre personer på arbetsträning varav två har erbjudits OSA-anställningar (offentligt skyddad anställning).
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Genom professionellt stöd i klimatarbetet minskar utsläppen inom kommunens verksamheter	😊 I hög grad uppfyllt	Nämndmålet har i hög grad uppfyllts. Nämnden följer upp övriga nämnders och bolags resultat på årlig basis genom att dessa bjuds in till klimat- och stadsmiljönämndens sammanträden för att presentera sitt miljöarbete.
	Utveckla den cirkulära ekonomin	Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status	😐 Delvis uppfyllt	Nämndmålet har i hög grad uppfyllts. Det rullande treårsmedelvärdet har förbättrats och är ett resultat av det kontinuerliga arbete som har genomförts med olika insatser för Huddinges sjöar.

5.2 Granskningen - sammanfattande analys

Det framgår att för flera indikatorer så kan målvärden för 2030 sättas först när utfallet av nya mätningar för 2021 har kommit. Dessa mätningar har genomförts under året och i verksamhetsplanen för 2022 har utfallet för 2021 lagts in som baslinje. Vidare har i VP 2022 satts etappmål för 2022 och målvärden för 2030. Etappmålet 2022 är i flera fall länssnittet och då anges det tydligt hur högt detta länssnitt är 2021, vilket gör det möjligt att bedöma realismen i ambitionsnivån. Som målvärde 2030 anges i flera fall "topp tre i länet".

Nämndmålet *"Skattemedel används på ett effektivt sätt genom upphandlingar av hög kvalitet"* bedöms vara *"I hög grad uppfyllt"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet *"Medarbetare bidrar till ständig utveckling av verksamheten"* bedöms vara *"I hög grad uppfyllt"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet *"Barn och elever i Huddinge kommun får möjlighet till upplevelse i naturen som lägger grunden för framtiden"* bedöms vara *"Delvis uppfyllt"*. Indikatorer saknas för detta mål. Indikator skulle fastställas när uppdraget att utreda förutsättningarna att utveckla stödet till förskolor och skolor i syfte att barn och elever ska komma ut i naturen har genomförts. Den lämnade motiveringen (*"Nämndmålet har uppfyllts delvis då uppdraget att utreda förutsättningarna att utveckla stödet till förskolor och skolor i syfte att barn och elever ska komma ut i naturen inte har kunnat genomföras"*.) är en smula märklig. **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.** Detta nämndmål har tagits bort 2022.

Nämndmålet *"Huddingebor trivs och känner sig trygga i sitt närområde"* bedöms vara *"I mycket hög grad uppfyllt"*. Av nio indikatorer når åtta etappmålet. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.** Nämndmålet *"God möjlighet för Huddingebor som står långt ifrån arbetsmarknaden att komma in i arbetslivet"* bedöms vara *"I hög grad uppfyllt"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet *"Genom professionellt stöd i klimatarbetet minskar utsläppen inom kommunens verksamheter"* bedöms vara *"I hög grad uppfyllt"*. Motiveringen är dock inte adekvat (*"Nämnden följer upp övriga nämnders och bolags resultat på årlig basis genom att dessa bjuds in till klimat- och stadsmiljönämndens sammanträden för att presentera sitt miljöarbete"*). Det framgår dock av verksamhetsberättelsen bl a att *"Kommunens måluppfyllnad inom det ekologiska hållbarhetsmålet uppfylls till viss del när nämndernas rapportering summeras. 8 av 16 delmål är uppfyllda"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen är det tveksamt om målet kan anses vara "I hög grad uppfyllt". Enligt den definition som kommunen använder ska ett mål anses delvis uppfyllt om ca hälften av delmålen är uppfyllda. Vår bedömning är att det inte i övrigt framkommer information som gör det motiverat med en högre bedömning än "Delvis uppfyllt".**

Nämndmålet *"Kommunens sjöar uppnår god ekologisk och kemisk status"* bedöms enligt kolumn 4 vara *"Delvis uppfyllt"*. I motiveringen i sista kolumnen anges emellertid att *"Nämndmålet har i hög grad uppfyllts"*. Motiveringen är att *"Det rullande treårsmedelvärdet har förbättrats och är ett resultat av det kontinuerliga arbete som har genomförts med olika insatser för Huddinges sjöar"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi den sistnämnda bedömningen, d v s att "Nämndmålet har i hög grad uppfyllts"**. Det är oklart varför bedömningen i kolumn 4 har ändrats till *"Delvis uppfyllt"*, då nästan alla etappmål har uppnåtts.

Följande nämndmål har lagts till 2022 inom målområden Ekologisk hållbarhet: *"Värna och arbeta för att bevara och öka den biologiska mångfalden"* och *"Utveckla den cirkulära ekonomin"*.

Vår bedömning är att Klimat- och stadsmiljönämndens resultatramverk framöver har förutsättningar att uppfylla kraven på god styrning, eftersom baslinje har etablerats för resterande indikatorer inför 2022 och vidare etappmål 2022 och målvärden för 2030 har satts utifrån de nya mätningarna.

6 Kommunstyrelsen

6.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Skattemedel används effektivt	I mycket hög grad uppfyllt	Målet är i mycket hög grad uppfyllt. Bedömningen baseras dels på att kommunstyrelsen etappmål för nämndernas och styrelsens budgethållning är uppfyllda. Förutom att etappmålen har överträffats har ett omfattande förändringsarbete påbörjats som förväntas lägga grunden för en mer långsiktigt hållbar styrning av digital utveckling, upphandling och strategisk lokalförsörjning
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Delvis uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt. Bedömningen bygger på att värdet för medarbetarengagemang på kommunstyrelsens förvaltning har minskat och ej når uppsatt etappmål. Orsakerna kan finnas i att större förändringsarbeten har genomförts parallellt med flera omorganisationer på förvaltningen. Sjukfrånvaron inom kommunstyrelseförvaltningen är fortsatt låg och etappmålet uppnås.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingeborna trivs i sitt bostadsområde	Delvis uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt. Etappmålen för indikatorerna som avser restauranger och caféer samt om man kan rekommendera någon att flytta till sin kommun har inte uppfyllts. Dock har kommunen i sin samhällsplanering genomfört flera projekt som ökat Huddingebornas service och närhet till grönområden, mötesplatser och kultur.
		Huddingeborna är trygga	Delvis uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt. Etappmålet för indikatorn upplevd trygghet uppnås inte, men detta vägs upp framförallt av en väl utvecklad samverkan med polis och räddningstjänst. Kommunen har också infört trygghetsvårdar och etablering av trygghetskameror i kartlagda områden pågår.
		Huddingeborna är delaktiga	Delvis uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt. Utfallet av indikatorn pekar på att omkring en tredjedel av invånarna är ganska/mycket nöjda när det gäller möjlighet att påverka inom de kommunala verksamheterna. För att Huddingeborna ska bli mer delaktiga har bland annat en Handlingsplan för ökat valdeltagande tagits fram som ska genomföras 2022
	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Huddinge kommuns service är tillgänglig för Huddingeborna	I hög grad uppfyllt	Målet är i hög grad uppfyllt. Etappmålet för antal e-tjänster har uppnåtts och kommunens service och tillgänglighet för Huddingeborna har förbättrats genom utveckling av kommunens hemsida och servicecenters verksamhet. Förutsättningar för digitalisering har förbättrats genom tydligare styrning.
	Arbete och företagsamhet lägger grunden för en framgångsrik kommun	God tillgång till arbetstillfällen och ett attraktivt företagsklimat	I mycket hög grad uppfyllt	Målet är i mycket hög grad uppfyllt. Bedömningen bygger på alla indikatorer visar en starkt positiv utveckling, att företagarnas betyg är bättre än tidigare och att två av tre etappmål är uppfyllda. Mötesplatser för företagare i olika delar av kommunen har genomförts, ofta digitalt som en konsekvens av pandemin.
	Hållbar tillväxt med fokus på eget ägande	Hög takt i bostadsbyggandet	Delvis uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt. Etappmålen för antal färdigställda bostäder kommer inte att uppnås, men målen är högt satta och hela regionen redovisar ett lägre bostadsbyggande än tidigare år. Kommunen har emellertid en mycket god planberedskap och en hög framdrift i de stora infrastrukturprojekten.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Kommunens verksamheter har låg klimatpåverkan	I hög grad uppfyllt	Målet är i hög grad uppfyllt. Etappmålet för indikatorn "Fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan" har överträffats med 10 procentenheter. Att måluppfyllelsen inte bedöms som i mycket hög grad uppfyllt beror på att det fortfarande är en utmaning att klara av målet om att kommunens samlade fordonsflotta är fossiloberoende år 2025. Dock finns det förutsättningar att nå målet då det under året ha tagits fram utfasningsplaner för stora delar av fordonsflottan.
		Huddingeborna har goda förutsättningar för klimatsmarta val	Delvis uppfyllt	Målet är delvis uppfyllt. Bedömningen grundar sig på att ett omfattande arbete med genomförande av åtgärder för ökad andel gång- och cykeltrafik uppväger att etappmålet inte uppfyllts.

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
	Utveckla den cirkulära ekonomin	Cirkulär ekonomi ska beaktas i all upphandling	I mycket hög grad uppfyllt	Målet är i mycket hög grad uppfyllt. Etappmålet för indikatorn "Upphandlingar där moment av cirkulär ekonomi applicerats" har överträffats. Under året har förutsättningar skapats för cirkulär ekonomi i upphandling. Huddinge kommun har under året deltagit i ett strategiskt innovationsprogram som fokuserar på att utveckla cirkulära, resurseffektiva materialflöden.

6.2 Granskningen - sammanfattande analys

Flera av målen och indikatorerna för 2021 är inte relevanta för kommunstyrelsen som nämnd (t ex skattesatsen). Vidare kan noteras att Kommunfullmäktige har som mål att under 2021 färdigställa 1300 bostäder, medan kommunstyrelsen anger målet för 2021 till 600 färdigställda bostäder.

I likhet med våra kommentarer kring fullmäktiges resultatindikatorer finns även här exempel på att värden på indikatorer inte är jämförbara mellan baslinje, etappmål och målvärde 2030. Ett exempel är energianvändningen, där målvärdet är att tillhöra topp tre i länet, medan baslinje och etappmål för 2021 anges i kwh/kvm utan någon jämförelse med länet i övrigt.

Vår bedömning är att kommunstyrelsens resultatramverk i för liten grad var specifikt för kommunstyrelsen, genom den höga andelen fullmäktigeindikatorer.

Nämndmålet *"Skattemedel används effektivt"* bedöms vara *"I mycket hög grad uppfyllt"*. Bedömningen baseras bl a på att kommunstyrelsen etappmål för nämndernas och styrelsens budgethållning är uppfyllda. När det gäller målet *"Skattemedel används effektivt"* är den första resultatindikatorn *"Resultat exkl exploatering (%)"*. Denna indikator säger emellertid inget om huruvida skattemedel används effektivt. Den säger bara något om hur bra man är på att hålla budget. Här skulle det i stället kunna vara adekvat att basera en indikator på de effektivitetsindex som finns tillgängliga via sammanställningar av nationell statistik såsom Kolada. I Kolada redovisas exempelvis effektivitetsindex som utvecklingsnyckeltal för ett antal av kommunens verksamheter. De har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex och är därmed ett användbart närmevärde för den samlade effekten av verksamhetsstyrningen och ekonomistyrningen. På kommunfullmäktigenivå skulle som indikator kunna användas en sammanvägning av effektivitetsindex för t ex de sex största verksamhetsområdena. Respektive nämnd som svarar för dessa verksamhetsområden skulle kunna ha effektivitetsindexet för verksamheten i fråga som indikator på effektivitet. Därmed skulle man få en enkel och tydlig koppling mellan nämnd- och fullmäktigenivån i styrningen. När det gäller målet *"Skattemedel används effektivt"* är den andra resultatindikatorn skattesatsen. Som målvärde 2030 anges *"Genomsnittlig skattesats i länet"*, medan baslinjen och etappmålet 2021 anges som procentsats. Även för baslinjen och etappmålet 2021 bör anges hur hög skattesatsen i Huddinge är jämfört med länet. Med den information som ges kan inte kommuninvånaren avläsa hur långt Huddinge är från målet eller om skattesatsen kanske redan är lägre än länsgenomsnittet. **Vår bedömning är att måluppfyllelsen inte kan bedömas för detta mål.**

Nämndmålet *"Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare"* bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet *"Huddingeborna trivs i sitt bostadsområde"* bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”*Huddingeborna är trygga*” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”*Huddingeborna är delaktiga*” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”*Huddinge kommuns service är tillgänglig för Huddingeborna*” bedöms vara ”*I hög grad uppfyllt*”. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”*God tillgång till arbetstillfällen och ett attraktivt företagsklimat*” bedöms vara ”*I mycket hög grad uppfyllt*”. Bedömningen bygger på alla indikatorer visar en starkt positiv utveckling, att företagarnas betyg är bättre än tidigare och att två av tre etappmål är uppfyllda. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”*Hög takt i bostadsbyggandet*” bedöms vara delvis uppfyllt. Etappmålen för antal färdigställda bostäder kommer inte att uppnås. Att målet trots detta bedöms som delvis uppnått motiveras med att ”*målen är högt satta och hela regionen redovisar ett lägre bostadsbyggande än tidigare år*”. Att mål är högt satta kan inte användas som argument mot att konstatera att mål inte har uppnåtts (lika litet som motsatsen – det finns flera exempel på mycket lågt satta etappmål i nämnderna). Vidare anförs i motiveringen att ”*Kommunen har emellertid en mycket god planberedskap och en hög framdrift i de stora infrastrukturprojekten*”. Detta är inte korrekt, vilket visas i granskningen av investeringsredovisningen. **Vår bedömning är att målet inte har uppnåtts.**

Nämndmålet ”*Kommunens verksamheter har låg klimatpåverkan*” bedöms vara ”*I hög grad uppfyllt*”. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.** Det kan dock noteras att fullmäktigemålet är att **minska** klimatpåverkan. Klimatpåverkan kan vara låg, utan att den har minskat.

Nämndmålet ”*Huddingeborna har goda förutsättningar för klimatsmarta val*” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”*Cirkulär ekonomi ska beaktas i all upphandling*” bedöms vara ”*I mycket hög grad uppfyllt*”. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

I verksamhetsplanen för 2022 har följande mål ändrats för kommunstyrelsen:

- ”*Huddingeborna trivs i sitt bostadsområde*” har ändrats till ”*Huddingeborna trivs i sitt närområde*”
- ”*Huddinge kommuns service är tillgänglig för Huddingeborna*” har ändrats till ”*Kommunstyrelsens service och bemötande håller hög kvalitet*”
- ”*Kommunens verksamheter har låg klimatpåverkan*” har ändrats till ”*Minska klimatpåverkan*”

I verksamhetsplanen för 2022 har följande indikatorer tagits bort från kommunstyrelsens mål och redovisas endast som indikatorer på Kommunfullmäktigemål:

- Årets resultat exkl. exploatering (%)
- Skattesats, kommun (%)
- Medarbetarengagemang (HME total nivå) (%)
- Sjukfrånvaro (totalt) (%)
- Invånare som upplever att kommunen är en bra plats att leva och bo på (%)

- Upplevd trygghet i bostadsområdet (%)
- Företagarnas betyg på kommunens service (NKI)
- Antal färdigställda bostäder (Totalt)
- Energianvändning kommunala lokaler (kwh/kvm)

Vidare har indikatorn *”Åtgärdad cykelväg (kilometer)”* ersatts med *”Utbyggnad av ny cykelväg (kilometer)”*.

I verksamhetsplanen för 2022 saknas indikator för målet *”Huddingeborna är trygga”*. I övrigt är vår bedömning är att de förändringar som gjorts mellan 2021 och 2022 innebär en förbättring av styrmöjligheterna.

Kommunstyrelsens uppdrag är att leda, styra och följa upp de övriga nämnderna så att hela kommunen bedrivs effektivt och ändamålsenligt. Vidare ingår i kommunstyrelsens uppdrag att ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt över verksamheten i de företag som kommunen äger eller har intresse i. Kommunstyrelsen ansvarar också för strategiskt arbete avseende fastigheter, anläggningar och lokaler, för översiktlig fysisk planering, exploateringsverksamhet, upprättande av detaljplaner och planprogram enligt plan- och bygglagen samt ansvarar för infrastruktur- och trafikfrågor. Dessa uppdrag återspeglas inte i tillräcklig grad i mål och indikatorer.

Vidare har kommunstyrelsen ett strategiskt ansvar för kommunikation och digital utveckling, som inte heller kommer till uttryck i mål och indikatorer.

7 Kultur- och fritidsnämnden

7.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Kultur- och fritidsnämnden ska ha en ekonomi i balans	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Nämnden har tidigare prognostiserat ett underskott för året, med anledning av att coronapandemin och restriktionerna har lett till ett stort intäktsbortfall. Trots det är nämndens ekonomiska utfall i balans jämfört med budget. Nämndens verksamheter har vidtagit åtgärder, bland annat genom att iakttäta stor försiktighet med bemanning och inköp. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet i mycket hög grad uppfyllt. Planerat arbete för måluppfyllelse har dessutom genomförts enligt plan, exempelvis framtagande av rutiner för uppföljning och kontroll inom bidragsprocessen.
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Kultur- och fritidsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med aktivt medarbetarskap och aktivt ledarskap	😐 Delvis uppfyllt	Etappmålet för sjukfrånvaro uppnås inte, vilket kan förklaras av effekter av coronapandemin där stora personalgrupper arbetar ute bland allmänheten, främst ungdomar som till stora grupper inte är vaccinerade. Resultatet för hållbart medarbetarengagemang har förbättrats i flera delar jämfört med föregående år och ligger nära etappmålet. Arbete för att nå måluppfyllelse har genomförts som planerat, exempelvis löpande uppföljning av sjukfrånvaron och planering av rehabiliteringsinsatser samt insatser för chefsutbildning. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet som delvis uppfyllt.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Huddingeborna erbjuds en meningsfull fritid som främjar lärande, hälsa och livskvalitet	😊 I hög grad uppfyllt	Etappmålet för indikatorn barn och unga som tycker det finns mycket att göra på fritiden uppnås. Nämndens uppdrag till förvaltningen att utreda möjligheterna att bedriva fritidsverksamhet i olika former för 10-12-åringar i samverkan med barn- och utbildningsförvaltningen och socialförvaltningen har genomförts. Planerat arbete i övrigt för att nå måluppfyllelse har i stort sett genomförts som planerat, bland annat utveckling av utomhus- och digital verksamhet samt projektet Akilles som riktar sig till ungdomar som saknar sysselsättning. Med anledning av restriktioner till följd av coronapandemin har dock vissa aktiviteter inte kunnat genomföras som planerat. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet som i hög grad uppfyllt.
	Huddinge upplevs som trivsamt och tryggt	Huddingeborna erbjuds ett attraktivt och mångfacetterat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter	😐 Delvis uppfyllt	Resultatet för andel ungdomar som känner sig trygga på träningen eller annan organiserad fritidsaktivitet ligger i nivå med genomsnittskommunen och etappmålet har därmed uppnåtts. Även etappmålet för invånares nöjdhet med möjligheten att nyttja kommunens idrotts- och motionsanläggningar har uppnåtts. Etappmålen för invånares nöjdhet med det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen samt ungdomar som känner sig trygga på ungdomens hus, fritidsgård eller liknande uppnås däremot inte. Nämndens uppdrag till förvaltningen att förbättra förutsättningar för ridsporten i kommunen har genomförts. Likaså har planerade aktiviteter i stort sett genomförts som planerat. Till följd av rådande restriktioner på grund av coronapandemin har föreningar och andra organisationer haft begränsade möjligheter att utföra kultur- och fritidsaktiviteter som planerat. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet delvis uppfyllt.
	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Kultur- och fritidsnämnden har en god samverkan med föreningsliv, studieförbund och civilsamhället i övrigt	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Resultatet för föreningars och studieförbunds nöjdhet med förvaltningens service och stöd har förbättrats sedan föregående år och uppnår etappmålet för 2021. Planerade aktiviteter för måluppfyllelse har genomförts som planerat. Bland annat har en handlingsplan för förbättrad samverkan med föreningslivet, studieförbunden och civilsamhället i övrigt tagits fram och en föreningsmässa har genomförts. I övrigt har nämndens verksamheter haft en tät dialog med föreningar och studieförbund med anledning av coronapandemin och dess effekter. Mot denna bakgrund bedöms målet vara i mycket hög grad uppfyllt.

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Kultur- och fritidsnämnden ska verka för ökad jämlikhet	☹ Delvis uppfyllt	Etappmålet för andel barn och unga som tycker att man har goda möjligheter att föra fram sina åsikter till de som bestämmer i kommunen uppnås. Etappmålet för deltagartillfällen i idrottsföreningar uppnås inte, vilket kan förklaras av den negativa påverkan som coronapandemin har haft för föreningsverksamhet. Andelen tjejer på fritidsgårdar har ökat sedan uppföljning i delårsrapport 2 och når nu upp till uppsatt mål, liksom andel pojkar i kulturskolan. Arbetet med att utveckla formerna för ungdomsdemokrati har inte genomförts på grund av att restriktioner till följd av coronapandemin har försvårat arbetet. Övrigt arbete har genomförts planenligt, till exempel öppen kulturskola. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet som delvis uppfyllt.
	Hållbar tillväxt med fokus på eget ägande	Kultur- och fritidsnämndens lokaler och anläggningar ska vara flexibla, samtida och ändamålsenliga, kunna användas effektivt genom samnyttjande	☹ Delvis uppfyllt	Etappmålet för beläggingsgrad på idrottsanläggningar uppnås inte, vilken kan förklaras av coronapandemin och de restriktioner som har begränsat idrottsföreningarna att genomföra verksamhet. Arbetet med uppdrag och aktiviteter med koppling till målet har genomförts som planerat, exempelvis arbetet med regional samverkan och effektiv användning av lokaler.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Kultur- och fritidsnämndens miljöpåverkan på klimatet ska minska	☹ Delvis uppfyllt	Etappmålet för fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan har uppnåtts, men etappmålet för energianvändning vid idrottsanläggningar uppnås inte. Planerade aktiviteter för måluppfyllelse har genomförts som planerat. Prioriterade åtgärder kopplat till handlingsplan för gifter i miljön har genomförts och en plan för åtgärder utifrån kommunens Miljöprogram samt hur uppföljning av miljöarbetet ska ske har utarbetats. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet delvis uppfyllt.
	Utveckla den cirkulära ekonomin	Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla den cirkulära ekonomin	☹ Delvis uppfyllt	Totalt antal lån av media per invånare uppvisar en negativ trend, vilket till viss del kan förklaras av de restriktioner som har gällt för biblioteken under coronapandemin. Planerat arbete i syfte att bland annat öka bibliotekens tillgänglighet och kvalitet samt nå nya målgrupper har genomförts som planerat. Aktiviteter har även genomförts inom verksamheterna Ungdom och Idrott och anläggning. Mot bakgrund av ovanstående bedöms målet som delvis uppfyllt.

7.2 Granskningen - sammanfattande analys

För flera indikatorer saknas baslinje (senaste utfall) och målvärde 2030. Orsaken är att det ännu inte finns data kring nuläget och därför inte anses vara möjligt att bedöma vad som kan vara realistiska mål för 2030. Som etappmål för 2021 anges *"I linje med genomsnittskommunen"*, men det framgår inte om med detta avses riksgenomsnittet eller – som i flera andra nämnder – jämförelsen avser länet. För ca hälften av indikatorer finns det dock etappmål för 2021 och målvärde 2030, som förefaller vara på en helt rimlig ambitionsnivå utifrån baslinjen.

När det gäller målområdet *"God ekonomi och effektiv verksamhet"* ger nämndmålet/resultatindikatorerna ingen indikation av effektiviteten. Att hålla budget säger inget om effektiviteten. Kommunen har bedömt att målet är *"I mycket hög grad uppfyllt"*.

Nämndmålet *"Kultur- och fritidsnämnden är en attraktiv arbetsgivare med aktivt medarbetarskap och aktivt ledarskap"* bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”Huddingeborna erbjuds en meningsfull fritid som främjar lärande, hälsa och livskvalitet” bedöms vara ”I hög grad uppfyllt.” **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”Huddingeborna erbjuds ett attraktivt och mångfacetterat utbud av kultur- och fritidsaktiviteter” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”Kultur- och fritidsnämnden har en god samverkan med föreningsliv, studieförbund och civilsamhället i övrigt” bedöms vara ”I mycket hög grad uppfyllt”. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”Kultur- och fritidsnämnden ska verka för ökad jämlikhet” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”Kultur- och fritidsnämndens lokaler och anläggningar ska vara flexibla, samtida och ändamålsenliga, kunna användas effektivt genom samnyttjande” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

Nämndmålet ”Kultur- och fritidsnämndens miljöpåverkan på klimatet ska minska” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.** För indikatorn ”Fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan, andel (%)” är målvärdet 2030 100 % jämfört med baslinjen 50 % och etappmålet för 2021 på oförändrat 50%. För att nå målet 2030 krävs det således en avsevärd resultatförbättring. Vi antar att i praktiken möjligheterna att byta fordon hänger samman med avtalsperioder och att det inte kommer att vara en kontinuerlig årlig resultatförbättring. Det kan i sådana situationer vara befogat att sätta upp etappmål för andra år i stället för att indikera trappstegsvisa förflyttningar mot målvärdet 2030.

Nämndmålet ”Kultur- och fritidsnämnden ska utveckla den cirkulära ekonomin” bedöms vara delvis uppfyllt. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.**

8 Socialnämnden

8.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Huddinges individ- och familjeomsorg är effektiv	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Måluppfyllelsen är uppfyllt i mycket hög grad då etappmålet om en budgethållning i balans uppnås med gott resultat. Verksamheterna inom socialnämnden har ett stort ekonomiskt medvetande. Det visar det ekonomiska resultatet om 10,1 miljoner kronor. Det är tredje året som socialnämnden visar ett positivt resultat och det egna kapitalet är 3 procent av budgeten.
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Sjukfrånvaron hos medarbetare är låg	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Socialnämndens totala sjukfrånvaro är i november 2021 sju procent, vilket är en minskning med en procentenhet sedan föregående år. Nämndens verksamheter har särskilt fokuserat på att sänka sjukfrånvaron mellan 15–90 dagar vilken ökade mest under 2020. Etappmålet avseende minskad sjukfrånvaro i intervallet sjukfrånvaro dag 15–90 har uppnåtts, varför nämndmålet får anses vara uppfyllt i mycket hög grad.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Barn och vuxna får det stöd de behöver i ett tidigt skede vilket leder till självständighet	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Att stärka föräldrar i sin föräldraroll är en förutsättning för att lyckas med tidiga och förebyggande insatser. Indikatorn för året har mätt föräldrars upplevelse av att de fått stöd och vägledning i sin föräldraroll efter att ha deltagit i en föräldrastödsinsats. Resultatet är 4,2 på en skala mellan 1 och 5, vilket tillsammans med verksamhetens arbete mot en lättillgänglig socialtjänst gör att måluppfyllelsen i mycket hög grad får anses vara uppfyllt.
	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Barn och vuxna beviljas insatser som leder till en varaktig positiv förändring	😊 I hög grad uppfyllt	I brist på aktuella mått har individ- och familjeomsorgen under året haft ett särskilt fokus på att utveckla arbetet med kunskapsbaserad verksamhet i syfte att ta reda på om de insatser och den service som ges motsvarar målgruppernas behov. Verksamhetens arbete präglas av ett kunskapsbaserat förhållningssätt.
		Barn och vuxna upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten	😐 Delvis uppfyllt	Resultaten på indikatorerna är så pass osäkra utifrån låg svarsfrekvens i brukarundersökningarna, att verksamheten inte kan svara på om målgruppen upplever en förbättrad situation jämfört med tidigare undersökningar. Verksamheten har dock arbetat med att skaffa underlag på individnivå för att genomföra systematiska uppföljningar av resultatet av insatser, varför målet delvis får anses vara uppfyllt.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Minskade utsläpp från fordon och tjänsteresor	😐 Delvis uppfyllt	Arbetet genom enheternas miljöombud bidrar till en ökad medvetenhet i såväl inköp som hantering och konsumtion av varor och tjänster i verksamheterna. Den största påverkan på miljön inom nämndens verksamheter sker genom omställning till fossilfria fordon, där andelen under året ökat med 4,5 procent. Målet får utifrån det delvis anses vara uppfyllt

8.2 Granskningen - sammanfattande analys

För flera indikatorer anges ”*Topp tre i länet*” som målvärde 2030. Baslinjen (senaste utfall) och etappmål 2021 anges dock som procentsatser och det framgår inte hur långt Huddinge befinner sig från målvärdet 2030 (eller kanske redan tillhör ”tre i topp”).

Det kan noteras att det saknas etappmål för 2021 och målvärden 2030 för två av indikatorerna, vilket anges bero på att det saknas kunskap om nuläget. Vidare anges för den sista indikatorn bara ”öka” som etappmål för 2021. Detta anger visserligen riktningen, men det är önskvärt att ambitionsnivåer uttrycks mera precist för att det ska vara möjligt att bedöma nivån och om etappmålet är tillräckligt för att målvärdet 2030 ska vara realistiskt.

Nämndmålet *"Huddinges individ- och familjeomsorg är effektiv"* bedöms *"I mycket hög grad uppfyllt"*. Enda indikatorn för målet *"Huddinges individ- och familjeomsorg är effektiv"* är emellertid Budgethållning (%). Budgethållning är ett dåligt mått på effektivitet i allmänhet och inom individ- och familjeomsorg i synnerhet. **Vi bedömer att det inte går att bedöma måluppfyllelsen vad gäller kommunfullmäktigemålet "Skattemedel används effektivt" och nämndmålet "Huddinges individ- och familjeomsorg är effektiv"**. Denna indikator har tagits bort i nämndens verksamhetsplan för 2022 och ersatts med två indikatorer hämtade från Kolada, nämligen *"Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg (%)"* och *"Nettokostnad individ- och familjeomsorg, kronor/invånare"*. Detta ger en bättre information om måluppfyllelsen.

Nämndmålet *"Sjukfrånvaron hos medarbetare är låg"* bedöms *"I mycket hög grad uppfyllt"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.** Nämndmålet *"Sjukfrånvaron hos medarbetare är låg"* har 2022 ändrats till *"Chefer och medarbetare bidrar till en god verksamhet i ständig utveckling"*, vilket bättre återspeglar kommunfullmäktigemålet *"Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare"*.

Nämndmålet *"Barn och vuxna får det stöd de behöver i ett tidigt skede vilket leder till självständighet"* bedöms *"I mycket hög grad uppfyllt"*. Den enda indikatorn är ny för verksamhetsplan 2021 (*"Föräldrar som deltagit i föräldrastödsinsats och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll, andel (%)"*). Det saknas därför baslinje och dessutom fanns inget etappmål uppsatt. Det är därför med stor tvekan som det kan anses möjligt att bedöma måluppfyllelsen. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi dock den bedömning som förvaltningen gjort.**

Nämndmålet *"Barn och vuxna beviljas insatser som leder till en varaktig positiv förändring"* bedöms *"I hög grad uppfyllt"*. De indikatorer som skulle ge nämnden svar på hur arbetet mot målet går, har sedan verksamhetsplanen för 2021 fastställdes tagits bort från Kolada som nationellt jämförbara mått. Måtten rörde att följa andelen som ej återaktualiserats ett år efter avslutad insats eller utredning inom tre av nämndens målgrupper. Argumentet för borttagningen ur Kolada har varit att det inte är att ses som en kvalitetsbrist att personer återaktualiseras hos socialtjänsten. **Det saknas därför möjligt att bedöma måluppfyllelsen på det sätt som avsetts. Den redovisade och trovärdiga analys som förvaltningen har gjort medför dock att vi inte ser skäl att göra någon annan bedömning.**

Nämndmålet *"Barn och vuxna upplever en förbättrad situation efter beviljat stöd från socialtjänsten"* har bedömts delvis uppfyllt. Motiveringen är att resultaten på indikatorerna är osäkra utifrån låg svarsfrekvens i brukarundersökningarna. Verksamheten kan inte svara på om målgruppen upplever en förbättrad situation jämfört med tidigare undersökningar, men verksamheten har dock arbetat med att skaffa underlag på individnivå för att genomföra systematiska uppföljningar av resultatet av insatser, varför målet delvis får anses vara uppfyllt. **Den detaljerade redovisningen som finns i verksamhetsberättelsen visar att förvaltningens bedömning är väl underbyggd, varför vi inte ser skäl att göra någon annan bedömning.**

Nämndmålet *"Minskade utsläpp från fordon och tjänsteresor"* har bedömts delvis uppfyllt. För indikatorn *"Fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan, andel (%)"* är målvärdet 2030 100 % jämfört med baslinjen 38,1 %. För att nå målet 2030 krävs det således en avsevärd resultatförbättring. Vi antar att i praktiken möjligheterna att byta fordon hänger samman med avtalsperioder och att det inte kommer att vara en kontinuerlig årlig resultatförbättring. Det kan i sådana situationer vara befogat att sätta upp etappmål för andra år i stället för att indikera trappstegsvisa förflyttningar mot målvärdet 2030. Nämnden har dock inte satta upp något etappmål för 2021 men kan notera en viss förbättring jämfört med 2020. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi den bedömning som förvaltningen gjort.**

9 Vård- och omsorgsnämnden

9.1 Kommunens målbedömning

Målområde	Kommunfullmäktigemål	Nämndmål	Bedömning	Motivering till bedömning av måluppfyllelse
God ekonomi och effektiv verksamhet - ekonomisk hållbarhet	Skattemedel används effektivt	Huddinges äldreomsorg och funktionshinderområde är effektiv	😊 I hög grad uppfyllt	Resultaten för indikatorerna som publicerats under året visar på en varaktig positiv trend, även om etappmålen inte nås till fullo. Funktionshinderområdet och äldreomsorgen har stadigt förbättrat sin nettokostnadsavvikelse de senaste åren. Nämnden som helhet har i mycket hög grad uppfyllt kravet på budgethållning, men det finns fortsatt ett behov av effektiviseringar för att utföraren i egen regi ska nå en budget i balans inom alla områden
	Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare	Sjukfrånvaron hos medarbetare är låg	😊 I mycket hög grad uppfyllt	Nämndens verksamheter har bedrivit ett aktivt rehabiliterings- och arbetsmiljöarbete och i det fått goda resultat avseende en minskad sjukfrånvaro med 2,5 procentenheter. Etappmålet avseende minskad sjukfrånvaro i intervallet sjukfrånvaron dag 15–90 har uppnåtts, varför nämndmålet får anses vara uppfyllt i mycket hög grad.
En kommun där människor trivs och växer - social hållbarhet	Lyckad skolgång och tidiga insatser lägger grunden för framtiden	Fler äldre kan bo hemma längre	😊 I hög grad uppfyllt	Utifrån indikatorns komplexitet görs bedömningen på genomfört utvecklingsarbete inom den förebyggande enheten, anhörigstödsarbetet och tidigare genomförda förändringar i arbetssätt. Trenden är att andelen boende på särskilt boende för äldre av den totala befolkningen 80+ minskat, vilket gör att måluppfyllnaden i hög grad får anses vara uppfylld, trots att indikatorns etappmål för året inte nås.
	Huddinges verksamheter präglas av kvalitet och valfrihet	Kvaliteten i omsorgen är hög då Huddinges äldre får det stöd och den hjälp de behöver	😊 I hög grad uppfyllt	Den nationella brukarundersökningen för äldre har inte genomförts under 2021, varför inget resultat kunnat redovisas. Året har fortsatt präglats av rådande pandemi, vilket krävt stor flexibilitet och omprioriteringar i verksamheterna. Flera projekt har genomförts med stöd av statsbidrag, vilka bidragit till kvalitetshöjande insatser. Måluppfyllelsen bedöms därför i hög grad vara uppfylld.
		Kvaliteten i omsorgen är hög då Huddinges funktionshindrade får det stöd och den hjälp de behöver	😊 I hög grad uppfyllt	Brukarbedömningen gruppbostad LSS når ett resultat som statistiskt säkerställt överträffar det satta etappmålet för målgruppen. Resultatet för brukarbedömningen inom servicebostad LSS når inte upp till det satta etappmålet, även om resultatet inte är statistiskt säkerställt. Verksamhetens strävan att stärka det evidensbaserade arbetet och öka delaktigheten har fallit väl ut och ökat kvaliteten i verksamheten.
Naturkommun som tar klimatansvar - ekologisk hållbarhet	Minska klimatpåverkan	Utsläpp av koldioxid och matsvinn i storköken är på en låg nivå	😞 Delvis uppfyllt	Den största påverkan på miljön inom nämndens verksamheter sker genom omställning till fossilfria fordon samt kosthållning inom nämndens tillagningskök. Nämnden har under året ökat sin andel fossilfria fordon med 2,6 procent och initierat ett arbete för att hitta effektiva mätetal rörande kost och koldioxidutsläpp. Målet får utifrån det delvis anses vara uppfyllt.

9.2 Granskningen - sammanfattande analys

Det är bra att Vård- och omsorgsnämnden använder nationella undersökningar för utformningen av kvalitetsindikatorer. Vård- och omsorgsnämnden är vidare den enda nämnden som använder resursindex och kvalitetsindex som indikatorer. Som har framgått av våra kommentarer ovan avseende andra nämnder anser vi att det alltid bör övervägas att använda uppgifter som finns tillgängliga via sammanställningar av nationell statistik såsom Kolada för att få underlag för en bedömning av effektivitet och utvecklingen över tid jämfört med andra kommuner. I Kolada redovisas bl a effektivitetsindex som utvecklingsnyckeltal även för bl a hemtjänsten. Index har justerats för strukturella förutsättningar och visar relativ effektivitet, dvs kommunens läge i jämförelse med andra. Effektivitetsindex är en sammanvägning av kvalitetsindex och resursindex och är därmed ett användbart närmevärde för den samlade effekten av verksamhetsstyrningen och ekonomistyrningen. Det bör därför övervägas att även använda effektivitetsindex som en resultatindikator.

För flera indikatorer anges *"Topp tre i länet"* som målvärde 2030. Baslinjen (senaste utfall) och etappmål 2021 anges dock som procentsatser eller indextal och det framgår inte hur långt Huddinge befinner sig från målvärdet 2030 (eller kanske redan tillhör "tre i topp").

Nämndmålet *"Huddinges äldreomsorg och funktionshinderområde är effektiv"* bedöms *"I hög grad uppfyllt"*. **Mot bakgrund av den redovisade analysen delar vi denna bedömning.** Två av de tre indikatorerna 2021 är resursindex äldreomsorg respektive resursindex LSS boende och daglig verksamhet. I verksamhetsplanen för 2022 har indikatorerna för nämndmålet *"Huddinges äldreomsorg och funktionshinderområde är effektiv"* bytts till följande två

indikatorer: *"Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg"* och *"Nettokostnadsavvikelse LSS (%)"*. Motiveringen för att enbart redovisa nettokostnadsavvikelsen är att den, till skillnad från resursindex, inte är relationell. Ett relationellt resultat innebär att resultatet kan påverkas även av externa faktorer som Huddinge inte styr över, exempelvis andra kommuners resultat. Huddinge har förbättrat sin nettokostnadsavvikelse inom äldreomsorgen för fjärde året i följd.

Nettokostnadsavvikelsen för äldreomsorgen ligger i 2020 års resultat 8,4 procent under det kostnadsläge som Huddinges äldreomsorg borde kosta enligt referenskostnaden. Huddinge har tillsammans med Sollentuna och Österåker haft den starkaste trendutvecklingen sedan 2016, även om det fortfarande finns kommuner bland Huddinges jämförelsekommuner som har en större nettokostnadsavvikelse. Då indikatorn som publicerats under året rör perioden 2020 går det inte att dra några slutsatser kopplade till 2021 års aktiviteter, utan måste ses som ett resultat av tidigare effektiviseringsåtgärder. Nettokostnadsavvikelsen för LSS ligger för 2020 års resultat på 0,6 procent över referenskostnaden. Verksamheterna har dock förbättrat sin nettokostnadsavvikelse med 1,4 procent det senaste året. Sedan 2016 har Huddinge haft den starkaste trendutvecklingen av jämförelsekommunerna.

Nämndmålet *"Sjukfrånvaron hos medarbetare är låg"* bedöms *"I mycket hög grad uppfyllt"*. **Etappmålet har uppnåtts, varför vi delar kommunens bedömning.**

Nämndmålet *"Fler äldre kan bo hemma längre"* bedöms *"I hög grad uppfyllt"*. Den enda indikatorn är *"Personer 80 år eller äldre med hemtjänst av det totala antalet med insatser inom särskilt boende eller hemtjänst (%)"*. Resultatet för 2021 avser Huddinges inrapportering till Socialstyrelsen baserat på pågående insatser till äldre enligt Socialtjänstlag (2001:453), då resultat i Kolada för 2021 ej ännu publicerats. Motiveringen till kommunens bedömning är att *"Utifrån indikatorns komplexitet görs bedömningen på genomfört utvecklingsarbete inom den förebyggande enheten, anhörigstödsarbetet och tidigare genomförda förändringar i arbetssätt. Trenden är att andelen boende på särskilt boende för äldre av den totala befolkningen 80+ minskat, vilket gör att måluppfyllnaden i hög grad får anses vara uppfyllt, trots att indikatorns etappmål för året inte nås."* **Eftersom etappmålet för den enda indikatorn inte har uppnåtts ska enligt de kriterier som kommunen tillämpar utgångspunkten för målbedömningen vara att målet inte kan anses vara uppfyllt.**

Nämndmålet ” *Kvaliteten i omsorgen är hög då Huddinges äldre får det stöd och den hjälp de behöver*” bedöms ” *I hög grad uppfyllt*”. Den nationella brukarundersökningen för äldre har inte genomförts under 2021, varför inget resultat kunnat redovisas för de tre indikatorer som finns för målet. **Detta ligger utanför Huddinges kontroll, men det leder ändå till att slutsatsen att det saknas erforderligt underlag för att det ska vara möjligt att bedöma måluppfyllelsen.**

Nämndmålet ” *Kvaliteten i omsorgen är hög då Huddinges funktionshindrade får det stöd och den hjälp de behöver*” bedöms ” *I hög grad uppfyllt*”. Brukarbedömningen gruppbostad LSS når ett resultat som statistiskt säkerställt överträffar det satta etappmålet för målgruppen. Resultatet för brukarbedömningen inom servicebostad LSS når inte upp till det satta etappmålet, även om resultatet inte är statistiskt säkerställt. **Vår bedömning är därför att kommunens bedömning är rimlig.**

Nämndmålet ” *Utsläpp av koldioxid och matsvinn i storköken är på en låg nivå*” bedöms delvis uppfyllt. Den största påverkan på miljön inom nämndens verksamheter sker genom omställning till fossilfria fordon samt kosthållning inom nämndens tillagningskök. Nämnden har under året ökat sin andel fossilfria fordon med 2,6 procent, men det saknades etappmål. För indikatorn ” *Fordon med förnyelsebara drivmedel i fordonsflottan, andel (%)*” är målvärdet 2030 100 % jämfört med baslinjen 23,3 %. För att nå målet 2030 krävs det således en avsevärd resultatförbättring. Vi antar att i praktiken möjligheterna att byta fordon hänger samman med avtalsperioder och att det inte kommer att vara en kontinuerlig årlig resultatförbättring. Det kan i sådana situationer vara befogat att sätta upp etappmål för andra år i stället för att indikera trappstegsvisa förflyttningar mot målvärdet 2030.

För indikatorn ” *Matsvinn i kommunala verksamheter (kg)*” saknas både baslinje och etappmål. Det går därför inte att bedöma måluppfyllelsen. När det gäller målområde Ekologisk hållbarhet har indikatorn kring matsvinn ändrats till ” *Matsvinn i kommunala verksamheter i relation till antal tillagade portioner (kg)*” och följande indikator lagts till: ” *Andelen kg CO₂e (koldioxidutsläpp) per kg inköpta livsmedel inom socialförvaltningens tillagningskök*”.

Vår bedömning är därför att kommunens bedömning av nämndmålet ” *Utsläpp av koldioxid och matsvinn i storköken är på en låg nivå*” som helhet är rimlig.

Digitala Signaturer